

St.prp. nr. 101

(2008–2009)

Om endringer i statsbudsjettet for 2009 under Fiskeri- og kystdepartementet (likviditetslånereordning for fiskerinæringa mv.)

*Tilråding fra Fiskeri- og kystdepartementet av 25. september 2009,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringa Stoltenberg II)*

1 Statsbudsjettet 2009 – ny likviditetslånereordning for fiskerinæringa og justert målgruppe for garantier for driftskreditt

Kap. 2415 Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak

Post 50 Tapsavsetning garantier

I forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 37 (2008-2009) Om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid, jf. Innst. S. nr. 139 (2008-2009), vedtok Stortinget en egen ordning for garantier for førstehåndsomsetning av fisk. Garantirammen for ordninga ble fastsatt til 525 mill. kroner, mens bevilgningen på post 50 Tapsavsetning garantier ble fastsatt til 175 mill. kroner.

På bakgrunn av at det kun var to av fiskesalgslagene som hadde søkt om garantiavtaler ble det i St.prp. nr. 66 (2008-2009) *Om endringer i statsbudsjettet for 2009 under Fiskeri- og kystdepartementet (garantiar for driftskreditt til fiskerinæringa)* foreslått at ikke benyttede garantiramme på 97,5 mill.

kroner innenfor den samlede garantirammen på 525 mill. kroner, kunne benyttes til garantier for driftskreditt for fiskerinæringa for øvrig. Det ble lagt til grunn at garantiene skulle bidra til å styrke kjøp av råstoff til produksjon av produkt som markedet i større grad etterspør, og samtidig unngå ytterligere lageroppbygging, særlig av saltfisk av torsk. Stortinget samtykket i dette ved behandlingen av saken 4. juni 2009.

I etterkant av Stortingets vedtak 4. juni 2009 har det vært en utvikling som etter regjeringas vurdering medfører et behov for å foreslå ytterligere tiltak for å sikre en mest mulig normal gjennomføring av torskefisket i 2010. Viktige grunner til dette er:

- Det har til nå ikke vært etterspørsel etter garantiordningen på 97,5 mill. kroner til fiskerinæringa for øvrig. En av grunnene antas å være forutsetningen om at garantiene ikke skal bidra til å styrke kjøp av råstoff som kan medføre ytterligere lageroppbygging. I tillegg har kravet om sikkerhet fra bankene vært vist til som en mulig årsak til manglende etterspørsel.
- Et av fiskesalgslagene har gitt tilbakemelding om at de ikke vil kunne benytte store deler av

den tilbudte garantiavtalerammen fra Innovasjon Norge. Dette innebærer at behovet for garantiramme for garantiavtaler mellom Innovasjon Norge og fiskesalgslagene kan nedjusteres fra 427,5 til 292,5 mill. kroner.

- Mange fiskeindustribedrifter har nå solgt unna saltfisk fra lager og realisert tap. Det er også usikkerhet knyttet til eksporten av tørrfisk, og det varsles også for tørrfisk om utfordringer med å få solgt varelager til priser som er tilstrekkelig til å unngå tap på vinterens produksjon.

Realisering av tap gir redusert egenkapital, redusert driftskreditt og økt risiko for bankene. I en slik situasjon er bankene tilbakeholdne med ytterligere driftskreditt. Redusert driftskapital for fiskeindustrien vil medføre reduserte muligheter for mottak av fisk både i siste del av 2009 og ikke minst i torskesesongen i 2010. Manglende mottaksmuligheter i torskesesongen for 2010 vil kunne få alvorlige konsekvenser både for den enkelte fisker og for de kystsammfunnene som er helt avhengig av torskefisket.

Regjeringa legger til grunn at myndighetene ikke kan kompensere for tapene industrien har hatt. Myndighetene kan imidlertid bidra gjennom Innovasjon Norge til å utløse økt driftskapital der bankene ikke alene vil gå inn å sikre nødvendig driftskapital.

Det foreslås derfor følgende tiltak:

- Garantirammen for garantiavtaler mellom Innovasjon Norge og fiskesalgslagene reduseres ned fra 427,5 til 292,5 mill. kroner i tråd med nedjusterte behov.
- Målgruppen for den egne garantirammen for garantier for driftskreditt til fiskerinæringa for øvrig på 97,5 mill. kroner utvides slik at den gjelder generelt for alt mottak av fisk, og at det ikke legges begrensninger knyttet til oppbygging av normalt lager. Det gjøres ikke endringer i de øvrige betingelsene for garantiordningen i forhold til det som ble lagt til grunn i St.prp. nr. 37 (2008-2009).
- Det etableres en ny likviditetslånordning med en samlet ramme på 250 mill. kroner over Fiskeri- og kystdepartementets budsjett.
- Det legges fortsatt opp til en normal bevilgning til tapsavsetning på 1/3 av samlede garanti- og lånerammer. Dette innebærer at det tidligere bevilgede tapsfondet på 175 mill. kroner på kap. 2415 post 50 må økes med 38 mill. kroner til 213 mill. kroner.

Garantirammene må benyttes innen utgangen av 2009 og garantiene skal fortsatt gjelde maksimalt ut 2010.

Fiskeri- og kystdepartementet vil utarbeide regelverk for den nye likviditetslånordningen. Følgende hovedprinsipper skal legges til grunn for den nye likviditetslånordningen:

- Likviditetslån må innvilges innen utgangen av 2009, og lånene kan innvilges med en løpetid på inntil tre år.
- Lån skal gis på normale vilkår.
- Likviditetslånordningen skal ikke erstatte løpende driftskreditter, men skal bidra til å styrke selskapenes finansielle plattform.
- Lån skal kun gis til bedrifter som har en økonomisk/finansiell situasjon og driftsutsikter som tilsier at selskapet vil oppnå lønnsomhet, ivareta sine forpliktelser og nedbetale nye lån.
- Reell kredittvurdering og nødvendige incentiver både for eiere og bankene ivaretas gjennom at det fortsatt stilles krav om at bankene skal bidra med økt risiko enten gjennom å frigi sikkerhet og/eller gjennom å bidra til økt driftskreditt.
- Både garantier mot fiskesalgslagene, garantier til fiskerinæringa og likviditetslån skal vurderes på selvstendig grunnlag og enkeltvis av Innovasjon Norge. Den samlede risikoen for alle ordningene skal være innenfor den foreslåtte bevilgningen til tapsfond på 213 mill. kroner på Fiskeri- og kystdepartementets budsjett i 2009.

Innovasjon Norge finansierer og refinansierer sine utlånsporteføljer ved å ta opp kort- og langsiktige lån i statskassa. Innlån og avdrag bevilges over Nærings- og handelsdepartementets budsjett. Det antas at etableringen av en ny lånordning i 2009 i liten grad vil innvirke på Innovasjon Norges innlånsbehov i inneværende år slik at det ikke foreslås noen endringer i lånepostene som følge av dette.

Fiskeri- og kystdepartementet har vurdert tiltakene opp mot relevant internasjonalt regelverk. Det er ingen endringer i vurderinga i forhold til da den opprinnelige garantiordningen ble etablert i februar 2009. Offentlig støtte til fiskerisektoren blir regulert i protokoll 9 til EØS-avtalen. Reglene om støtte til fiskerisektoren blir ikke håndhevet av EFTAs overvåkingsorgan, men av avtalepartene til EØS-avtalen selv. Hittil har verken EU eller andre avtalepartar angrepet støtte til fiskerisektoren i Norge etter protokollen til EØS-avtalen. EU har derimot brukt WTO-avtalen for subsidier og utjevningstiltak for å angripe slik støtte.

WTO-avtalen skiller mellom forbudte subsidier og subsidier som kan angripes gjennom mottiltak.

Eksportsubsidier er forbudt. De aktuelle ordningene blir ikke regnet for å være forbudt subsidie. Faren for at et WTO-medlem setter i verk mottiltak overfor de foreslåtte ordningene blir vurdert som liten.

Både garantiordningene og den nye likviditetslånereordningen er helt adskilt fra de andre virkemidlene under Innovasjon Norge. Bevilgning til tapsavsetning blir derfor også holdt adskilt fra Innovasjon Norges øvrige tapsfond og virkemidler. Dersom det blir høyere tap enn tapsavsetningene på kap. 2415 post 50, må forslag om økt tapsbevilgning fremmes av Fiskeri- og kystdepartementet som ansvarlig departement for ordningene.

Fiskeri- og kystdepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i statsbudsjettet for 2009 under Fiskeri- og kystdepartementet (likviditetslånereordning for fiskerinæringa mv.).

Vi HARALD, Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om endringer i statsbudsjettet for 2009 under Fiskeri- og kystdepartementet (likviditetslånereordning for fiskerinæringa mv.) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om endringer i statsbudsjettet for 2009 under Fiskeri- og kystdepartementet (likviditetslånereordning for fiskerinæringa mv.)

I

I statsbudsjettet for 2009 blir det gjort følgende endringer:

Utgifter:

Kap	Post	Formål	Kroner
2415		Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak	
	50	Tapsavsetning garantier, økes med ..... fra kr 175 000 000 til kr 213 000 000	38 000 000

II

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Fiskeri- og kystdepartementet i 2009 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om garantier for driftskreditt på

1. inntil 292,5 mill. kroner knyttet til førstehåndsomsetning av fisk, der det er en føresetning at tilsagn om garantier blir gitt knyttet til egne garantiavtaler for det enkelte fiskesalgslag

2. inntil 97,5 mill. kroner knyttet til fiskerinæringa for øvrig, hvor målgruppen utvides slik at den gjelder generelt for alt mottak av fisk uten begrensninger knyttet til oppbygging av normalt lager.

III

Likviditetslåneordning

Stortinget samtykker i at Fiskeri- og kystdepartementet i 2009 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om likviditetslån til fiskerinæringa på inntil 250 mill. kroner.

